

The background of the cover is a soft-focus landscape. In the center, a two-story brick house with a red door and white window frames is partially obscured by a large, leafy tree. In front of the house is a field of bright yellow flowers, possibly rapeseed, enclosed by a rustic wooden fence. A dirt path leads from the bottom left towards the house. The sky is a pale, hazy greenish-blue, filled with numerous small, dark birds in flight, scattered across the upper half of the image.

Zlomená krajina

Clare Leslie Hall

Lindeni

Zlomená krajina

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Clare Leslie Hall

Zlomená krajina – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

Zlomená
krajina

Clare Leslie Hall

*Zlomená
krajina*

Z angličtiny preložila Zuzana Dudíková

Ljndeni

Clare Leslie Hall: *Broken Country*
Copyright © Light Oaks Media Ltd 2025
Translation © Zuzana Dudíková, 2025
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať
a rozmnožovať za účelom rozširovania
v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom
bez písomného súhlasu vydavateľa.
Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie
v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4447-8
ISBN e-knihy 978-80-566-4497-3 (1. zverejnení, 2025) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-566-4498-0 (1. zverejnení, 2025) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-4499-7 (1. zverejnení, 2025) (mobi)

Venujem svojim trom hviezdám –
Jakovi, Mayi a Felixovi

PRVÁ ČASŤ

Gabriel

Farmár bol mŕtvy a každý chcel vedieť len to, kto ho zabil. Bola to nehoda alebo vražda? Hovorilo sa, že to vyzerá ako vražda, pretože strelná rana do srdca bola taká presná, že musela byť úmyselná.

Čakali, kým prehovorím. Uprene ma sledovali dva páry očí. Ako som im však mohla povedať, čo odo mňa chcel? Zopakovať slová, ktoré sme si stále dokola trénovali, až kým nedorazila polícia?

Pokrútila som hlavou. Potrebovala som viac času.

Hovorí sa: v poslednej chvíli prežiješ celý svoj život. A naozaj to platí. Znovu sme boli chlapcom a dievčaťom, ktorí mali pred sebou cestu lemovanú slávou, prenádherný život, noci strávené pod hviezdou oblohou.

Počkal si, kým sa naňho pozriem, a keď sa nám stretli pohľady, usmial sa a krátko, povzbudivo mi kývol hlavou.

Povedz to, Beth. Už to povedz.

Znovu som mu pozrela do tváre, pre mňa krásnej aj vtedy, aj teraz a už navždy. Posledný pohľad predtým, ako sa všetko totálne zmenilo.

1968

Hemston, Severný Dorset

„Gabriel Wolfe sa vrátil do Meadowlands,“ oznámil mi Frank pri raňajkách. To meno akoby mi vybuchlo v hlave. „Je rozvedený. Premáva sa po tom obrovskom areáli iba so svojím synom.“

„Aha...“

Viac som zo seba nedostala.

„Aj ja som si to pomyslel,“ povedal Frank. Vstal spoza stola, prešiel okolo neho ku mne, vzal mi tvár do rúk a pobozkal ma. „Nedovolíme tomu sviniarovi, aby nám akokoľvek ublížil. Nebudeme si ho všímať.“

„Kto ti to povedal?“

„Včera večer sa o tom hovorilo v hostinci. Vraj na prevezenie všetkých vecí z Londýna potrebovali dva veľké nákladiaky.“

„Gabrielovi sa tu nepáči. Prečo by sa vracal?“

Jeho meno malo zvláštnu chuť, keď som ho prvý raz po dlhých rokoch vyslovila nahlas.

„Nemá sa kto starať o majetok. Otec sa mu dávno pomínul a matka sa vybrala naháňať dingov na druhú stranu zemegule.“

Frank ma vždy vedel rozosmiať.

„Podľa mňa ho tu nemá čo držať,“ utrúsil Frank, no ja som postrehla nevy povedanú myšlienku, ktorá mu preblesla hlavou: *Okrem teba*. „Pravdepodobne to predá a presťahuje sa do Las Vegas alebo Monte Carla, alebo

kde sa to zdržiavajú všetky tieto...“ – hľadal vhodné slovo, až ho, očividne spokojný sám so sebou, napokon našiel – „... *celebrity*.“

Frank trávil celé dni a často aj večery na farme, kde sa staral o zvieratá a obrábal pôdu. Pracoval viac ako hocikto, koho som poznala, a predsa si vždy našiel čas na to, aby si všimol krásu jarného západu slnka či náhle, trepotavé vzlietnutie slávika. Lásku k prírode a počasiu mal vpísanú hlboko v kostiach. To bola len jedna z mnohých vecí, ktoré som na ňom milovala. Frank nemal čas čítať romány alebo chodiť do divadla. Nerozoznal by suché martini, ani keby mu ho niekto položil rovno pod nos. Bol úplným protikladom Gabriela Wolfa. Teda aspoň toho, o ktorom sa písalo v novinách.

Pozorovala som svojho manžela, ako sa opiera o dve re a obúva si čižmy. O dvadsať minút bude jeho pokožka až do hĺbky troch vrstiev nasiaknutá zápachom kravského hnoja.

Zrazu niekto silno zabúchal na dvere, až sa Frank strhol. „Doparoma!“ vyhrkol a prudko otvoril, takže jeho brat spadol rovno do izby.

Bol to náš takmer každodenný ranný rituál.

Jimmy mal tvár ešte červenú od piva z predošlého večera, oči napoly zavreté a jeden prameň vlasov mu stál dohora ako nagélovaný. „Máš aspirín, Beth?“ spýtal sa. „Hlava mi ide vybuchnúť.“

Vybrala som zo skrine lekárníčku, ktorá sa primárne používala na Jimmyho stavy po opici. Kedysi bola plná detského paracetamolu a náplastí.

Medzi Frankom a Jimmym bol päťročný rozdiel, ale tak veľmi sa podobali, že z diaľky som ich aj ja sotva rozoznala. Obaja boli vysokí vyše stoosemdesiat centimet-

rov, mali tmavé, skoro čierne vlasy a priam neveriteľne modré oči. Boli to oči ich matky, aspoň tak mi povedali, keďže som nemala možnosť ju poznať. Obidvaja nosili vyťahané menčestrové nohavice a hrubé košele, na ktoré si natiahli modré montérky, ich denno-dennú uniformu. V dedine o nich niekedy hovorili ako o dvojčatách, ale len zo žartu, pretože Frank bol Jimmymu starším bratom v pravom zmysle slova.

„A kdeže je to tvoje ,len dopijem tento krígel' a končím?‘“ prehodil Frank a uškrnul sa na Jimmyho.

„Veď vieš, že pivo je Božia odmena za celodennú poctivú robotu.“

„To máš z Biblie?“

„Ak to tam nie je, malo by byť.“

„Napoludnie budeme pri jahnencocho. Uvidíme sa tam!“ zakričal mi Frank. Bratia potom vyšli von, a ako prechádzali cez dvor, bolo počuť ich smiech.

Muži odišli dojiť, kuchyňa bola uprataná, no aj tak mi ešte zostalo kopy roboty. Napríklad pranie – na valche na mňa čakali namočené montérky obidvoch bratov. Alebo umývanie riadu po raňajkách. Zametanie podlahy, čo bolo treba robiť stále, bez ohľadu na to, koľkokrát som po nej prebehla metlou.

Namiesto toho som si urobila ďalšiu šálku kávy, obliekla si Frankovu starú nepremokavú bundu, sadla si k stolíku vonku a zadívala sa ponad polia, až kým som nezazrela svoj cieľ: tri červené komíny rôznej výšky, vyčnievajúce nad zelenými korunami dubov na horizonte.

Meadowlands.

Predtým 1955

Ani som si nevšimla, že som vstúpila na súkromný pozemok. Kráčala som stratená vo vlastnom vysnívanom svete a hlavu som mala plnú romantických scenárov zamieraných len na svoj úspech. Predstavovala som si samu seba, ako hrdo stojím pri fontáne s orchestrom, ktorý veselo vyhráva, a prijímam nadšené prejavy priazne. V tých časoch som čítala najmä knihy od Austenovej a Brontëovej, takže som mala tendenciu všetko si idealizovať.

Zrejme som hľadela na nebo s hlavou doslova v oblakoch, keď som z ničoho nič do niekoho vrazila.

„Doparoma, kam sa dívaš?!“

Chlapec, do ktorého som buchla a zrazili sme sa plecami, nebol žiadny hrdina. Bol vysoký, chudý, arogantný, asi ako pubertálna verzia pána Darcyho.

„Nevidíš, kde si? Toto je súkromný pozemok!“

Hláška o súkromnom pozemku mi pripadala smiešna, navyše keď bola vyslovená so snobským prízvukom typickým pre vyššiu triedu. Lúka, na ktorej sme stáli, bola zelená a krivila sa do diaľky, kvitnúce duby siahali až k oblakom. Prosto Anglicko v plnej kráse, ako ho opisovali Keats a Woodsworth. Nemala by tá krása byť dostupná pre každého?

„Ešte sa aj usmievaš?“ Tváril sa tak najedovane, že som skoro vybuchla v smiech.

„Sme tu sami, široko-ďaleko niet nikoho. Prečo by na tom malo záležať?“

Chlapec sa na mňa na chvíľu zadíval, kým pochopil, čo som povedala. „Máš pravdu. Bože, ja som ale...“ Vystrel ruku na zmierenie. „Gabriel Wolfe,“ predstavil sa.

„Viem, kto si.“

Spýtavo na mňa pozrel a čakal, kým poviem svoje meno. Nemala som však chuť prezradiť mu ho. O Gabrielovi Wolfovi, slávnom fešákovi z veľkého domu, som počula veľa rečí. Vtedy som ho však videla prvýkrát. Mal naozaj pekné črty tváre: tmavé oči lemované mihalnicami, za aké by moje kamarátky dali aj život, vlnité vlasy, ktoré mu padali do čela, ostré líčne kosti, elegantný nos. Krása, ktorú by sme mohli nazvať patricijskou. Mal však oblečené tvídové nohavice zastrčené do vlnených ponožiek a cez plecia mal prehodené sako z rovnakého materiálu, z ktorého visel opasok. Odev starého chlapa. Vôbec nebol môj typ.

„Čo tu vlastne robíš?“

„Hľadám si miesto, kde by som si mohla sadnúť a čítať.“ Z vrečka plášťa som vytiahla tenkú knihu od Emily Dickinsonovej.

„Aha... básne.“

„Hovoríš to trochu pohrdavo. Zrejme ti väčšmi imponuje Woodehouse.“

Vzdychol si. „Viem, čo si myslíš. Ale nie je to tak.“

Nemohla som si pomôcť, znovu som sa zasmiala. „Vari mi čítaš myšlienky?“

„Podľa teba som bezduchý zazobaný blbec. Zosobnený Bertie Wooster.“

Naklonila som hlavu nabok a prezrela si ho od hlavy po päty. „Ale musíš uznať, že tvoj úbor by sa mu páčil. Určite by ho ohodnotil ako veľmi vkusný.“

Gabriel sa rozosmial a smiech ho úplne zmenil.

„To sú otcove staré rybárske nohavice. Vytiahol som ich z krabice s vecami určenými do bazára. Keby som vedel, že sa tak hlboko dotknú tvojho zmyslu pre módu, neobliekol by som si ich.“

„Aha, takže tu chytáš ryby?“

„Áno, tam dolu. Ak chceš, ukážem ti kde.“

„A nie je tam zakázaný vstup pre plebs ako ja?“

„Práve preto sa tam musíš pozrieť. Správal som sa k tebe neslušne a chcem to napraviť.“

Stála som pred ním, nevediac, čo urobiť. Nechcela som sa zamotať do niečoho, z čoho by bolo ťažké sa vyhrabať. Túžila som si predsa iba nájsť pekné miesto na čítanie.

Znovu sa usmial tým úsmevom, ktorý mu úplne zmenil tvár. Dokonca aj otcove handry mu náhle veľmi svedčali. „Mám tu nejaké sušienky. Poď, prosím.“

„Aké sušienky?“

Gabriel zaváhal a potom odpovedal: „S vaječnou plnkou.“

Namiesto fontány s orchestrom bude teda jazero so sušienkami. Priznávam však, že som sa nemusela veľmi premáhať.

„Nuž, v tom prípade...“ odpovedala som a tak sa to všetko začalo.

1968

Skorá jar, keď je vzduch sviežo chladný, vtáci začínajú spievať a polia sú plné jahniat, bola pre mňa zo všetkých ročných období odjakživa najobľúbenejšia. Bobby naše jahnenca miloval. Každý rok krmil z fľaše odstavčatá – bola to jeho práca, nikomu by ju neprenehchal, raz dokonca preto nešiel do školy. Bol to temperamentný chlapec, ktorý aj v zime chodil v krátkych nohaviciach a bez kabáta, hoci riaditeľka školy ho raz poň poslala domov. Neustále si vyspevoval, takže keď bol malý, volali sme ho Elvis. Bol vysoký, chudý, s hnedými vlasmi, ktoré mu stáli dohora presne ako jeho strýkovi.

Jimmymu v plechovej stodole vyhrával tranzistor. Počula som ho už zďaleka, keď som k nej kráčala. Pesnička *Hello, Goodbye* od The Beatles znela na najvyššej hlasitosti. Na Jimmyho prebratie sa z opice očividne fungovala, hoci nešlo o žiadne pastoraľe. Vošla som cez bránu na konci poľa a uvidela ho, ako s jednou rukou na chrbte ovce hojdá bokmi z jednej strany na druhú a ľavou nohou si klopká do taktu.

„Kde je Frank?“ spýtala som sa a Jimmy ukázal na pole.

Spoločne sme pozorovali, ako sa môj manžel prehupol cez plot. Jednu silnú ruku položil na horný okraj, prešvihol cezeň telo v tom správnom uhle a dopadol čisto ako olympionik pri prekážkovom behu. Vídala som

ho takto preskakovať plot takmer každý deň a vždy ma pri pohľade na tú detinskosť v mužovi, ktorého životu vládne ťažká manuálna práca, zaliala príjemná radosť.

Kráčal po poli smerom k nám, energicky rozhadzoval rukami a vedela som, že si zrejme píska. Frank bol tam, kde to mal najradšej.

Väčšina oviec už mala mladé. Štyridsaťšesť jahniat už vyšlo na pašu a hrstka ešte zostala v košiari. Mali sme len jedno odstavča a jedno jahňa sa narodilo mŕtve. Frank a Jimmy kontrolovali gravidné ovce, pritláčali im dlane na bruchá, či plody nie sú v priečnej polohe, a skúmali, či sa neprejavujú známky pôrodu. Robili to už úplne inštinkatívne, vedeli by to aj pospiačky. Jimmy bol k ovciam nežný, pri práci sa im prihováral a po kontrole dal každej keksík. Frank sa zasa vždy ponáhlal, hlavu mal plnú nekonečného zoznamu úloh a myslou sa mu prehánalo priveľa informácií.

„Poradňu pre tehotné by sme už mohli zavrieť a pustiť sa do roboty, čo povieš?“ podotkol Frank a Jimmy prevrátil oči.

„Niekto sa tu hrá na veľkého šéfa, však?“ povedal ovciam.

Ovce mali celé dlhé zvažujúce sa pole len pre seba, no neodbiehali ďalej, lež držali sa v blízkosti stodoly. Jahence budú asi po týždni nezávislejšie a začnú pobiehať rôznymi smermi na podlamujúcich sa nôžkach. Túto etapu mal Bobby najradšej. Hoci bol typický chlapec z farmy a chápal, ako to na nej funguje, každý rok mu bolo ľúto, keď nastal čas odviezť mladé na trh.

Už neviem, ktorý z nás počul štekot prvý. Zvrtli sme sa a zbadali, že k nám beží zlatosrstý lurcher.

Pes nemal pri sebe pána a rútil sa rovno na naše jahňatá.

„Zmizni!“ zrukol Frank a postavil sa mu do cesty. S výškou vyše stoosemdesiatpäť centimetrov a širokými plecami vyzeral hrozivo, no pes ho svižne obehlo a vrátil sa doprostred stáda.

Ovce bečali, drobné mláďatá vydesene bliakali. Mali len niekoľko dní, ale už vycítili nebezpečenstvo. Pes sa náhle zmenil – oči mu potemneli, vyceril zuby a telo sa naplo pod prílevom adrenalínu.

„Jimmy, bež po pušku! Rýchlo!“ zakričal Frank a Jimmy sa rozbehol do kôlne.

Frank zreval a vrhol sa na psa, no ten bol rýchlejší. Schmatol jahňa, zahryzol sa mu do krku a na trávu vytryskol prúd červenej krvi. Za ním druhé, potom tretie jahňa – vnútornosti sa z nich vyvalili ako z obetných baránkov. Oslepené od hrôzy, ovce sa rozprúchli na všetky strany, nechajúc mladé napospas zabijakovi.

Bežala som k psovi, vrieskala a snažila sa brániť jahňence, no vtom som začula Jimmyho výkrik: „Beth, uhní z cesty!“

Frank ma vzal do náručia a pritisol si ma na hrud' tak mocne, až som počula, ako mu bije srdce. Zaznel výstrel a vzápätí ďalší, pes kvíľivo zaskučal od bolesti a bolo po všetkom.

„Boha jeho!“ uľavil si Frank. Odtiahol sa, pozrel mi do tváre a položil dľaň na líce.

Všetci traja sme sa pobrali k ovciam, aby sme ich upokojili, a kričali na ne: „Podte naspäť, ovečky!“ Tie sa celé triasli od strachu, bečali a širokým oblúkom obchádzali tri malé mŕtvolky.

Zrazu sme po poli zbadali bežať chlapca. Zjavil sa z ničoho nič, akoby zázrakom. Bol malý, asi desaťročný,

chudý a mal na sebe krátke nohavice. „To je môj pes!“ vykrikol tenkým detským hláskom.

„Doriti,“ zavrčal Jimmy, keď sa dieťa pozrelo na nehybnú kôpku so zakrvavenou srstou. „Zabili ste mi psa!“

O chvíľu dobehol aj jeho otec. Bol červený a zadychčaný, no len málo sa líšil od chlapca, ktorého som kedysi poznala. „Kristepane, vy ste ho zastrelili!“

„Museli sme.“ Frank ukázal na zmasakrované jahňatá.

Gabriel netušil, kto je Frank ani s kým je ženatý, no potom sa obrátil a zbadal ma. Na sekundu sa mu v tvári zjavila panika, ale hneď sa spamätal.

„Beth!“

Ignorovala som ho a upriamila pozornosť na nešťastné dieťa, ktorému sa nikto nevenoval. Chlapček stál vedľa psa a rukami si zakrýval oči pred tou hrôzou.

„Pod' sem.“ Zastala som pri ňom, položila mu ruky na plecia a potom si kľakla a objala ho. Rozplakal sa.

„Vyplač sa,“ povzbudila som ho. „Plač pomáha.“

Vtedy sa mi oprel o plece a nahlas sa roznariekal. Chlapček v krátkych nohaviciach v mojom náručí.

Takto sa to začalo odznova.

Súdny proces Old Bailey, Londýn, 1969

Ach, aké muky som prežívala, keď som videla milovaného muža sedieť na lavici obžalovaných – obklopeného dvoma väzenskými strážcami – a čakať na rozsudok! Na to sa nedalo nijako pripraviť.

Muža, ktorý bol obvinený z nepochopiteľného zločinu.

Ani raz nevzhladol hore smerom ku galérii, nehľadal moju tvár a takisto sa nepozrel ani na porotu. Nepozoroval ich tak ako ja, ktorá som každého jedného v panike skúmala a kládla si otázku, či napríklad tá unavene pôsobiaca sivovlasá pani uverí, že je nevinný. Nebude pán v stredných rokoch, oblečený v pružkovanom obleku bankára a modrej košeli s bielym golierom a manžetami, hlasovať proti nemu? Mohol by mladík s vlasmi po pleciah, ktorý vyzerá láskavejší ako ostatní, byť naším spojencom? Avšak päť žien a siedmi muži, majúci v rukách jeho osud, boli väčšinou nečitateľní. Moja sestra vravela, že je dobré, keď je v porote veľa žien. Sú vraj spravidla súcitnejšie. Bolo to ako chytať sa slamky, no časť mňa dúfala, že porotkyne by mohli chápať ničivú vášeň, pre ktorú sme riskovali úplne všetko.

Po mnohých mesiacoch, keď sa nehovorilo o ničom inom, sa proces konečne začal. Všetko v súdnej miestnosti akoby zvyrazňovalo závažnosť situácie: vysoký strop a steny obložené drevom, sudca, majestátny v červenom plášti, sediaci na stoličke s vysokým operadlom ako kráľ na tróne a pozorujúci dianie, pod ním advokáti v paroch-

niach a čiernych plášťoch, hľadiaci do papierov, čakajúci na začiatok, a nakoniec súdny úradník, ktorý sa s tichou dôstojnosťou postavil pred lavicu pre obžalovaného a chladnokrvne predniesol vyhlásenie: „Ste obžalovaný z vraždy...“

Priestor vyhradený pre tlač bol plný novinárov v tvídových sakách a s kravatami, medzi ktorými nebola ani jedna žena. A potom nasledovala galéria, kde som sedela ja s Eleanor a ostatní zvedavci. A pritom nie tak dávno som aj ja bažila po ľudskej dráme. Ako náruživivo som len sledovala Profumov škandál a nasledujúci súdny proces so Stephenom Wardom! Pamätala som si to, akoby to bolo včera: fotografie Christine Keelerovej a Mandy Riceovej-Daviesovej pri odchode zo súdu, ba aj to, ako ich tlač očierňovala a ponižovala.

Je to však úplne iné, keď je na lavici obžalovaných človek, ktorého ľúbite. *Pozri sa na mňa! Prosím, láska moja...* Snažila som sa s ním telepaticky spojiť, tak ako sme to kedysi zvykli robievať, ale on len prázdny pohľadom pozeral pred seba. Jediným vonkajším znakom úzkosti, ktorú vlastne cítil po celý čas, odkedy sa to stalo, bolo pevné zovretie jeho čeľustí. Nezainteresovanému sa mohol javiť nazlostene, no ja som vedela, čo to znamená. Jediné takto sa dokázal ovládať, aby sa nerozplakal.